

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΤΗΛΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗΣ & ΓΣΠ

Οι βάσεις για την Ελλήνων Παιδεία

- Αν το σώμα ασθενεί χρειάζεται ιατρική περίθαλψη
- Αν το πνεύμα (η νόηση) ασθενεί χρειάζεται **ΠΑΙΔΕΙΑ**

Ιωάννης Ν. Χατζόπουλος, Ομότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου Αιγαίου

Περίληψη

- Βασικά ζητήματα που αφορούν την παιδεία και που κάνουν την Ελληνική παιδεία να είναι διαφορετική από άλλες μορφές παιδείας.
- Γιατί Φιλοσοφία;
- Στόχευση της Ελληνικής παιδείας ο ενάρετος άνθρωπος.
 - Ανάλυση των εννοιών αρετή και ενάρετος.
- Ο Ελληνισμός και η Ελληνική παιδεία είναι σε αρμονία με τη Φύση.
 - Τι σημαίνει αρμονία με τη Φύση;
 - Τι είναι η Φύση και πως λειτουργεί.
 - Κανόνες λειτουργίας των οντοτήτων στη Φύση,
 - ο κανόνας της ισορροπίας, που περιέχει όλους τους κανόνες.
- Οι βάσεις των Ελλήνων παιδεία
 - Τι είναι εσωτερική ισορροπία;
 - Τι είναι εξωτερική ισορροπία;

Τι χρειάζεται να ισορροπήσει ο άνθρωπος για να έχει παιδεία;

Γιατί Φιλοσοφία;

The University of Washington

To all to whom these Letters shall come, Greeting:

The Regents of the University on recommendation of the University Faculty and by virtue of the Authority vested in Them by Law have this day admitted

John Nicholas Hatzopoulos

to the degree of

Doctor of Philosophy

and have granted all the Rights, Privileges and Honors thereto pertaining

Given at Seattle, Washington, this twentieth day of December, in the year of our Lord one thousand nine hundred and seventy-nine and of the University the one hundred and nineteenth.

Paul Lataus
President of the Board of Regents

W. Eberding
President of the University

Ronald Gelbach
Dean

- Πολλοί με ρωτούν γιατί αφού είμαι Τοπογράφος μηχανικός ασχολούμαι με την φιλοσοφία;
- Την απάντηση δίνει το διδακτορικό δίπλωμα από το UW "Doctor of Philosophy".
- Η φιλοσοφία είναι η μητέρα όλων των επιστημών και εμπεριέχει όλες τις επιστήμες.
- Άτομα με PhD δίπλωμα που δεν ασχολούνται με τη φιλοσοφία, είναι ανάξια του τίτλου τους.

Σε τι είναι διαφορετικές οι βάσεις για των Ελλήνων Παιδεία;

- Είναι σε αρμονία με τη φύση
 - (α) Βασίζονται στην εσωτερική ισορροπία, Μοντέλο Πλάτωνα
 - (β) Βασίζονται στην εξωτερική ισορροπία της μεσότητας της αρετής, Μοντέλο Αριστοτέλη
- Στοχεύουν στον ενάρετο άνθρωπο

Νόμοι και Κανόνες λειτουργίας των οντοτήτων στη Φύση

- **Οι Νόμοι είναι υποχρεωτικοί**
 - Αν κάποιος δηλώσει ότι δεν αναγνωρίζει το νόμο της βαρύτητας και πέσει στο γκρεμό θα υποστεί άμεσα τις συνέπειες
- **Οι κανόνες έχουν όρια ανοχής και εξαιρέσεις**
 - Πλανητικό σύστημα
 - Στομάχι
 - Καρδιά
- **Κανόνας ισορροπίας**
 - Εμπεριέχει όλους τους κανόνες
 - Ευστάθεια / αστάθεια - διεθνής ειρήνη
- **ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ**

Γιατί πολλοί θεωρούν ότι η Φύση κάνει λάθη;

- Διότι δεν γνωρίζουν ότι ο σχεδιασμός για την ομαλή λειτουργία των οντοτήτων στη Φύση περιλαμβάνει την **ελευθερία δράσης** και την **εξέλιξη**.
- **Αν δεν υπήρχαν όρια ανοχής και εξαιρέσεις όλα θα ήταν τέλεια χωρίς ελευθερία επιλογών, χωρίς εξέλιξη, δηλαδή μια ανούσια ρουτίνα.**
- Συνεπώς ο σχεδιασμός με βάση την εξέλιξη των οντοτήτων και την ελευθερία επιλογών είναι **τέλειος** και η Φύση **δεν κάνει λάθη**.

Εσωτερική ισορροπία, Μοντέλο Πλάτωνα -1

- Τρεις οι αντιπροσωπευτικές καταστάσεις της νόησης
 - λογική
 - επιθυμία
 - θυμός
- Όλες οι καταστάσεις του νου είναι συνιστώσες των τριών αυτών βασικών καταστάσεων
 - Π. χ., χαρά – λύπη ☒ αποτέλεσμα επιθυμίας
- Υγιής νους = επαρκής λογική για να ισορροπεί την επιθυμία και το θυμό

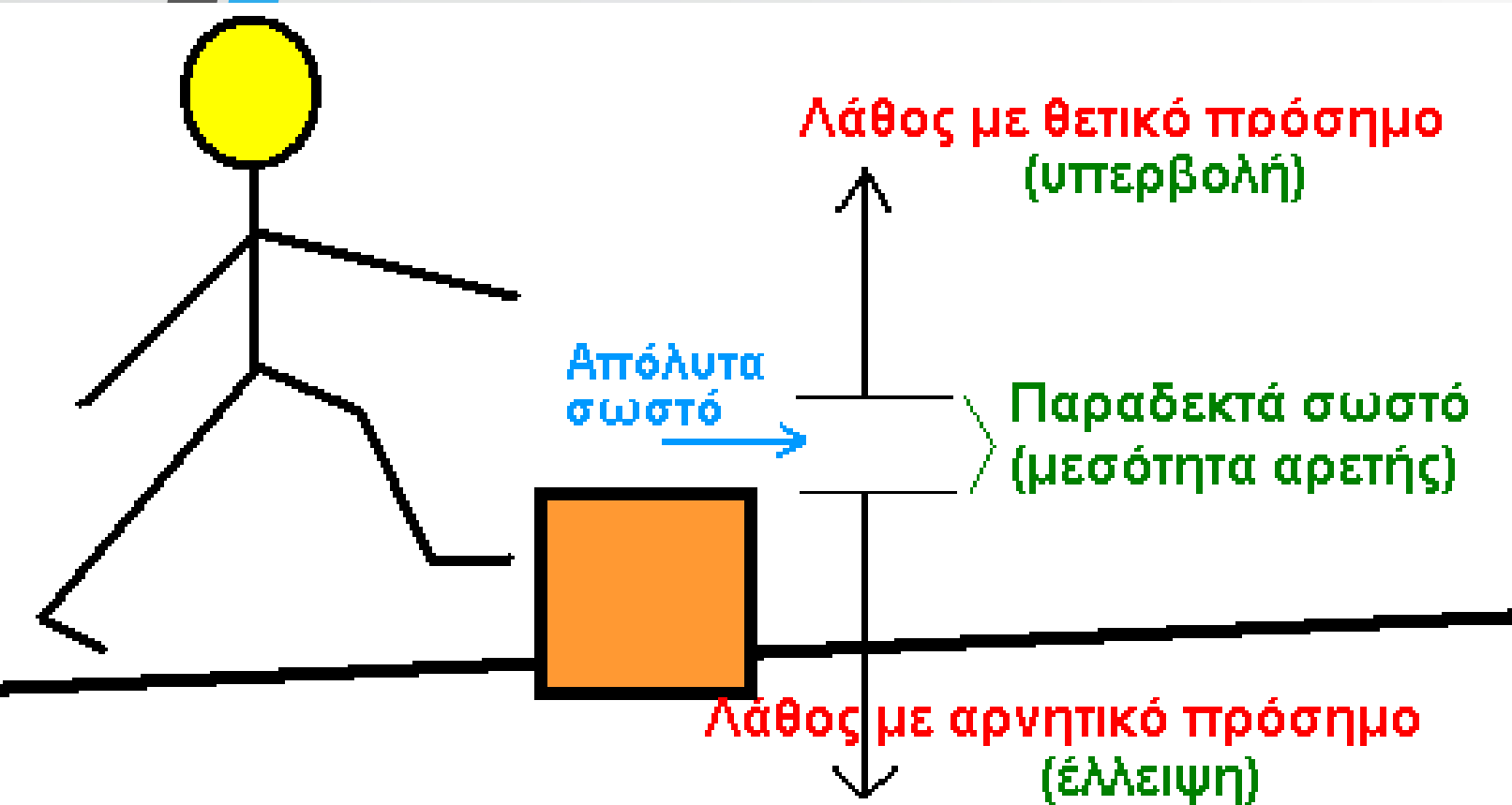
Εξωτερική ισορροπία - 1: Η αρετή, Μοντέλο Αριστοτέλη

- Η αρετή είναι “**μεσότητα**” (μεσοδιάστημα) και βρίσκεται ανάμεσα σε δύο ακραίες θέσεις ή κακίες.
 - Στο ένα άκρο βρίσκεται η υποεκτίμηση ή **έλλειψη**
 - Στο άλλο άκρο βρίσκεται η υπερεκτίμηση ή **υπερβολή**
- «Περί μεν ουν φόβους και θάρρη ανδρεία μεσότης» (Ηθικά Νικομάχεια)
- Γενναιότητα: μεσοδιάστημα ανάμεσα στην δειλία και τη θρασύτητα
- Οικονομία: μεσοδιάστημα ανάμεσα στην τσιγγουνιά και τη σπατάλη
- Οι σκέψεις και οι πράξεις να μην είναι ελλιπείς ούτε υπερβολές

Εξωτερική ισορροπία - 2: Η αρετή, Μοντέλο Αριστοτέλη

- Μεσότητα αρετής: Σωστό και λάθος συνυπάρχουν, αλλά όταν το ανθρώπινο λάθος είναι μικρότερο από ένα κατώφλι = παραδεκτά υγιή νόηση
- Αρετή: η προσπάθεια, ίσες ευκαιρίες, ποτέ δεν είναι αργά
 - Μεσότητα αρετής= διασπορά λάθους - μεταβλητή σχεδιασμός σύμπαντος ώστε να υπάρχει ελευθερία & εξέλιξη
 - Δημοκρατικές διαδικασίες = εκείνες που οριοθετούν τη μεσότητα της αρετής (ψηφοφόροι με υγιή νου και ελάχιστη προκατάληψη).

Εξωτερική ισορροπία - 3: Η αρετή, σχηματικό παράδειγμα

(α) όρια σωστού / λάθους

(β) την πρώτη φορά παιδευση

(γ) την επόμενη φορά καλύτερα

(δ) σωστό και λάθος συνυπάρχουν!!!

(ε) μεσότητα αρετής = τυπική απόκλιση λάθους

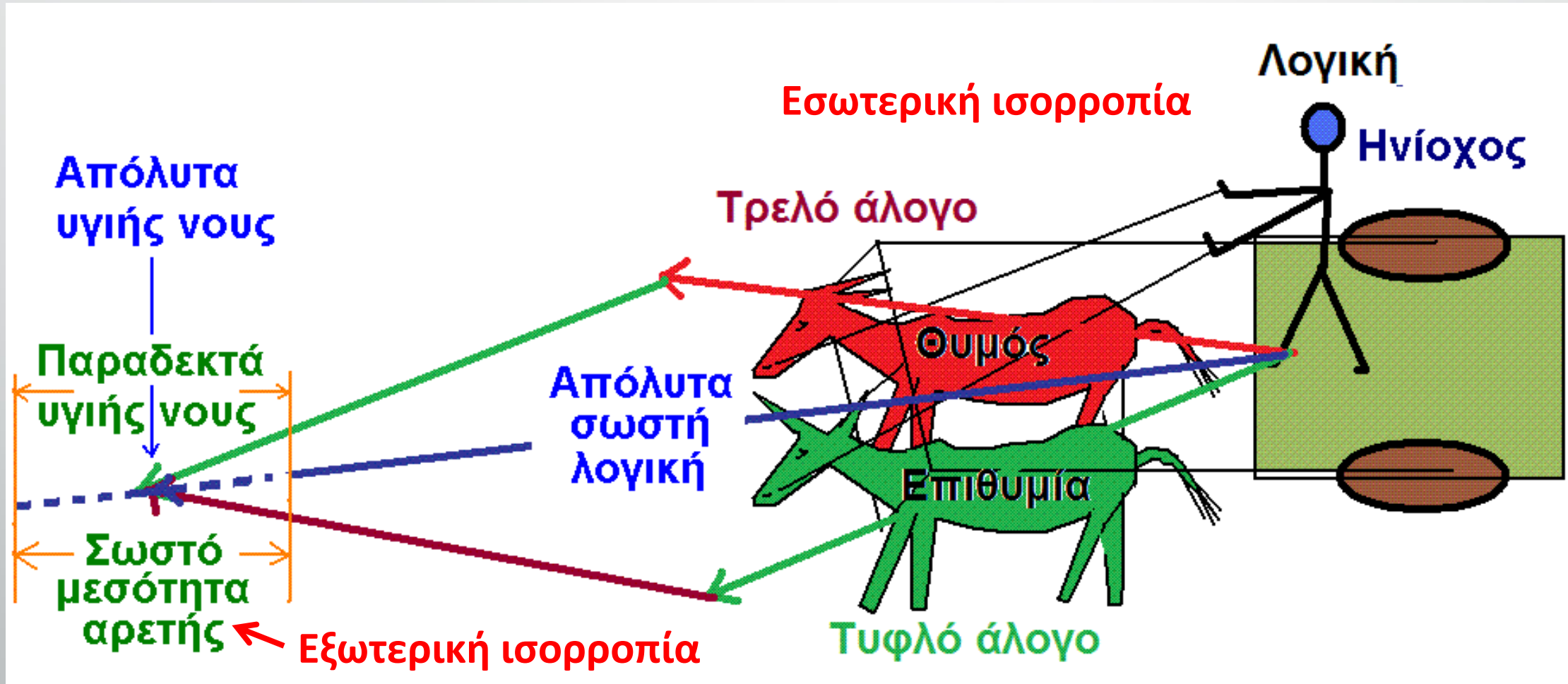
(στ) άπειρες επιλογές ελευθερία

(ζ) απαίδευτο, προκατάληψη/δόλος

(η) Νευρώνες επανάληψη εκπαίδευση

(θ) Μοντελοποίηση ανθρωπίνου λάθους

Εσωτερική ισορροπία -2, Μοντέλο Πλάτωνα

Σε τι χρησιμεύει ο θυμός;

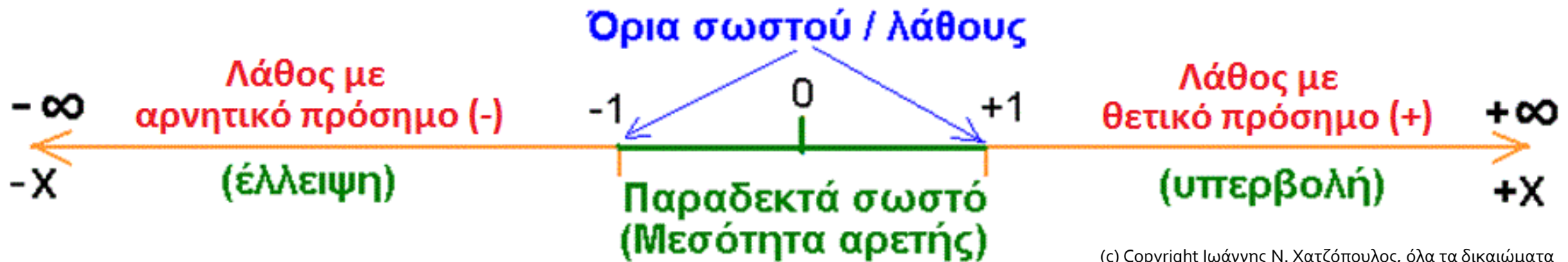
- Άμυνα
- Να επιβάλλει τη λογική
- Αυτοπροστασία

Σε τι χρησιμεύει η επιθυμία;

- Στόχευση
- Σκοπός
- Ποιότητα ζωής

Τα όρια του σωστού και του λάθους

- **X = Ανθρώπινο λάθος**
- **Y = Παραδεκτά ανθρωπίνως σωστό**
- $X = 1/Y$
- Στο όριο θα πρέπει: $X = Y$
- $X = 1/X \Rightarrow X^2 = 1 \Rightarrow X = \pm 1 \Rightarrow |X| = 1$

Σχόλια πάνω στα δύο Μοντέλα

- **Δια βίου προσπάθεια – διδάσκοντες / διδασκόμενοι**
 - (α) Εσωτερική ισορροπία, Μοντέλο Πλάτωνα, επάρκεια λογικής για να ισορροπεί την επιθυμία και το θυμό εντός των ορίων της αρετής
 - (β) Εξωτερική ισορροπία – μεσότητα Αρετής, Μοντέλο Αριστοτέλη, οι σκέψεις και οι πράξεις να μην είναι ελλειπείς ούτε υπερβολές
- Η προσπάθεια για εσωτερική και εξωτερική ισορροπία καθορίζουν τον **ενάρετο άνθρωπο** και είναι τα θεμέλια – βάσεις για την **Ελλήνων παιδεία**.
- **Ενάρετος άνθρωπος: Μοναδικός τρόπος για ποιότητα ζωής**
- **Η καταδίκη και αγώνας για αλλαγή της κατάστασης που βιώνουμε:**
 - **Γιγάντωση της επιθυμίας με επαναλαμβανόμενη διαφήμιση**
 - Σωκράτης: Για δες τε τι πράγματα στερούμαι και πάλι είμαι ευτυχισμένος
 - **Γιγάντωση του θυμού με καουμπόικα και παρόμοια έργα**
 - **Αδρανοποίηση της λογικής με υπερβολική πίστη υπερβολική αλληλεγγύη και ατέρμονες συζητήσεις χωρίς συμπέρασμα**

Παιδεία και εκπαίδευση

- Ο ενάρετος άνθρωπος δεν είναι αλάθητος, αλλά μαθαίνει από τα λάθη του και προσπαθεί να τα περιορίσει με συνεχή **προσπάθεια** στοχεύοντας στην εσωτερική και εξωτερική ισορροπία.
- *Παιδεία είναι «η **προσπάθεια** ανάπτυξης υγιούς νόησης (θεραπεία πνεύματος) με στόχευση τον ενάρετο άνθρωπο»*
- *Εκπαίδευση είναι «η **προσπάθεια** ανάπτυξης δεξιοτήτων στον άνθρωπο με παιδεία, οι οποίες θα χρησιμοποιηθούν για την **ποιότητα ζωής** του κοινωνικού συνόλου και για **εξερεύνηση**».*

Αρετή και αγάπη

- Για να είναι η αγάπη αρετή πρέπει να είναι εντός των ορίων της Αριστοτελικής μεσότητας.
- Η ελλιπής και η υπερβολική αγάπη δεν είναι αρετή
- Το άτομο που αγαπάει υπερβολικά το πορτοφόλι συνανθρώπου του και του το αρπάζει δεν είναι ενάρετο άτομο.
- Τα άτομα που αγαπούν υπερβολικά την εξουσία και λένε ψέματα στο λαό για να τους ψηφίσει δεν είναι ενάρετα άτομα, έχουν όμως υπερβολική αγάπη

Συμπέρασμα

- Το βασικότερο χαρακτηριστικό του ενάρετου ανθρώπου και συνεπώς της των Ελλήνων παιδείας είναι η υγιής νόηση και κυρίως η επάρκεια της λογικής, μάλιστα της κοινής λογικής.
- Η λογική παίζει σπουδαιότατο ρόλο για την προσπάθεια τόσο για εσωτερική ισορροπία όσο και για εξωτερική ισορροπία
- Σήμερα η κατάσταση διεθνώς είναι σε μεγάλο βαθμό εκτός ισορροπίας:
 - Ο Muhammad Yunus (βραβείο Νόμπελ Ειρήνης 2006) αναφέρει ότι πέντε άτομα (η καμπάλ) κατέχουν περισσότερο από το 50% του παγκόσμιου πλούτου.
 - Τα άτομα αυτά βρίσκονται στην κορυφή μιας πυραμίδας με υποτακτικούς, το παίζουν «θεοί» με σχεδιασμούς από εδάφια της Βίβλου, ώστε να μην αμφισβητούνται οι αποφάσεις των και προσπαθούν να κάνουν μια παγκόσμια δικτατορία με πλήρη υποδούλωση των πολιτών.
 - Στην παρούσα φάση η καμπάλ έχει αιχμαλωτίσει όλες της Δυτικές κυβερνήσεις και προσπαθεί να εφαρμόσει το σχεδιασμό της για παγκόσμια δικτατορία μέσα από την αποκάλυψη του Ιωάννη. (Νόμος 6666 ΗΠΑ, Πατέντα εμβολίου 060606, SMS 13033, κλπ.

Ο άνθρωπος πρέπει να αντιληφθεί ότι η νόηση του είναι το πολυτιμότερο θείο δώρο που διαθέτει και είναι η μεγαλύτερη δύναμη στο σύμπαν και πρέπει να την αναπτύξει ισόρροπα όπως η Ελλήνων παιδεία, ώστε να γίνει ενάρετος για να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις της εποχής και κυρίως να αποκτήσει ποιότητα ζωής.

References

1. Aristotle: *The Nikomachean Ethics*.
2. Hatzopoulos J. N. 2004, *Practical Philosophy of Thought and Virtue, The Bases to Develop a Philosophical Thought by the Ordinary Citizen*, Universal Publishers, 106 pages.
3. Hatzopoulos, J. N. 2009, *The boundaries of right and wrong - Learning and the human brain*, ACSM BULLETIN, February 2009, pp. 20 – 22.
<http://www.webmazine.org/issues/bull237/documents/rightWrong.pdf>
4. Jaeger Werner 1945: "PAIDEIA", 2nd Ed., translated from 2nd German Ed. by Gilbert Highet, Oxford University Press, New York Vol-1,2,3, pp. ~1300.
5. Noss R., & C. Hoyles 2007, *What is the next step in Designing Constructionist mathematical learning Environments?*, invited paper, Proceedings of the 5th MEDCON on Current Trends in Mathematics, Rodes, Greece, pp. 16-25.
6. Plato: *The Republic*.
7. Vasilakos Christos, Kostas Kalabokidis, John Hatzopoulos, Ioannis Matsinos, 2009, *Identifying wildland fire ignition factors through sensitivity analysis of a neural network*, Nat Hazards (2009) 50:125–143.
8. Χατζόπουλος Ι. Ν., 2005, *Παιδεία ώρα μηδέν*, Κάκτος.
9. Χατζόπουλος Ι. Ν., 2012, *Γεωχωροπληροφορική Τοπογραφία*, Τζιόλας.

- **Ιωάννης Ν. Χατζόπουλος:** ομότιμος καθηγητής του Τμήματος Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Αιγαίου
- **1971:** Δίπλωμα Αγρονόμου και Τοπογράφου Μηχανικού Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου (ΕΜΠ), πρώτος από 96 αποφοίτους
- **1975:** Υποτροφία ερευνητή από το University of Washington, Seattle ΗΠΑ
- **1976:** Master of science in Civil Engineering (MSCE) στην Τοπογραφία University of Washington.
- **1979:** Ph.D στην Τοπογραφία University of Washington.
- **1980:** Associate professor στο California State University Fresno (CSUF) School of Engineering
- **1982:** outstanding professor award - βραβείο του εξέχοντος καθηγητή από το CSUF
- **1984:** Full professor with tenure - καθηγητής με μόνιμη θέση tenure στο CSUF School of Engineering
- **1989:** εκλέγεται καθηγητής του Τμήματος Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Αιγαίου, παραιτήθηκε από ΗΠΑ
- **1995:** Ίδρυσε το Εργαστήριο Τηλεπισκόπησης και Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών (ΓΣΠ), υπήρξε διευθυντής 1995-2015
- **1998:** συνέβαλε στο σχεδιασμό και την ίδρυση του Τμήματος Προγράμματος Σπουδών Επιλογής (ΠΣΕ) της Περιβαλλοντικής Χαρτογραφίας, πρόεδρος του Τμήματος και διευθυντής σπουδών
- **2015:** Συνταξιοδοτήθηκε αυτοδίκαια και ανακηρύχθηκε ομότιμος καθηγητής του Τμήματος Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Αιγαίου.
- Έχει πλήθος δημοσιεύσεων σε πρακτικά συνεδρίων και έγκυρων επιστημονικών περιοδικών και 6 βιβλία. Είναι μέλος του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος (ΤΕΕ) από το 1971 και της American Society for Photogrammetry and Remote Sensing (ASPRS) από το 1976.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ